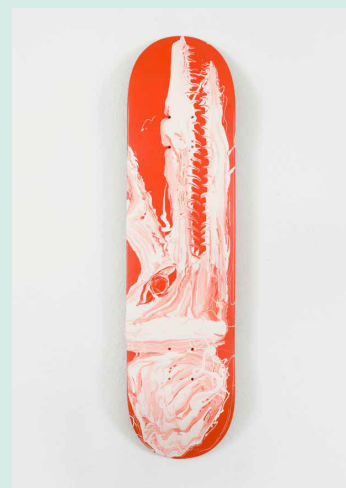
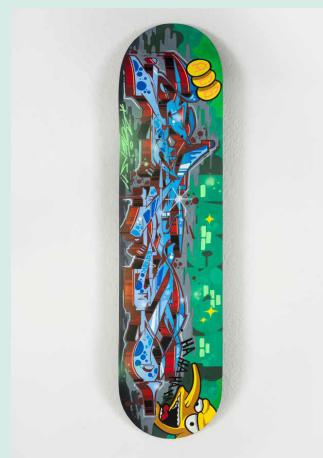
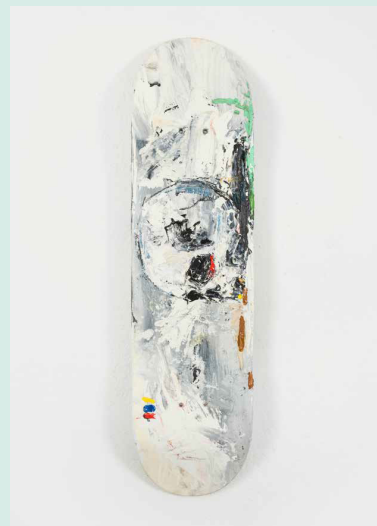

Samlerens fortælling

The Brask Collection meets Willumsen

Undervisnings- og inspirationsmateriale
7.-10. klasse og ungdomsuddannelser

Samlerens fortælling - betydninger på tværs

En samling: at bringe enkeltheder sammen til en helhed, en samlet mængde af noget, der ellers forekommer spredt.

En samler: en person, der samler på genstande af en bestemt type.

Materialet **Samlerens fortælling** fokuserer på, hvordan der opstår nye betydningsdannelser på kryds og tværs, når man sætter forskellige værker og forskellige samlinger sammen med hinanden. Materialet sætter fokus på dér, hvor nye betydninger opstår, på hvordan kategoriseringer kan bidrage med nye fortællinger og på, hvordan en samling og en udstilling aldrig er universel, men derimod udtryk for en dybt personlig fortælling. Materialet er udformet således at det kan benyttes af klasser på besøg i udstillingen på egen hånd eller som efterarbejde på skolen efter et besøg. Det består af en række arbejdsark, der knytter sig til et udvalg af temaophængningerne i udstillingen. Derudover er der enkelte opgaver. I kan med fordel dele klassen op i mindre grupper og lade grupperne fremlægge og diskutere opgaver for hinanden undervejs.

Baggrund

På museerne er samlingen udgangspunktet. Om det er kunstværker eller historiske genstande. Man kan faktisk ikke have et museum, uden også at have en samling. Det er nemlig samlingen, der er udgangspunktet for museets virke, og museet er forpligtet til at udstille og bevare den. Men hvordan denne samling så udstilles kan gøre på mange måder, lige som der kan fortælles mange forskellige historier ud fra én samling, alt efter hvilke sammenhænge man skaber mellem genstande. På J. F. Willumsens Museum gav J. F. Willumsen hele sin samling af egne værker, breve, noter, skitser, kunstsamling, kvitteringer mv. til museet, da det åbnede i 1957. Nu møder dele af denne samling en anden samling, nemlig den danske kunstsamler Jens-Peter Brasks private kunstsamling – og nye betydninger opstår.

Samlerens fortælling - Interview med Jens-Peter Brask

Hvad samler du? Jeg samler primært samtidskunst, unge kunstnere, grafitti og streetart. Men egentlig bare alt, hvad jeg kan lide inden for kunst.

Hvorfor samler du? Jeg er samler af natur. Jeg samlede på klistermærker, da jeg var barn. I min samling har jeg flere mindre samlinger f.eks. en samling af skateboards og en samling af skulls og en samling af andre specifikke ting. Hvis man har et samlergen i sig, så begynder man at samle. Og så pludselig har man en samling.

Hvornår begyndte du at samle? Jeg begyndte i 1993 med to Michael Kvium værker. Jeg elsker Kvium, fordi han bliver ved med at forny sig. Han tager tingene op, har altid været samfundskritisk uden at blive for meget. Og så er han én af de bedste malere. Det, at han selv maler sine ting, ligesom Willumsen, altså at han er en dygtig håndværker, synes jeg er sympatisk.

Hvordan udvælger du ting til din samling? Hvis jeg ser noget, jeg kan lide, så køber jeg det.

Hvornår følte du, at du havde en samling? Da jeg fik et lager. Haha. Men der er ingen facitliste. Når man har et lager, er man ikke helt rask længere, så er man ude i det maniske og besidderiske. Det, at ville have mere, end man har plads til f.eks. har jeg ca. 250 skateboards og ca. 60 skulls.

Hvad synes du, samlingen fortæller om dig? Den fortæller meget. Min samling er måske meget fandenivoldsk. Den ved, hvad den vil. Samlingen afspejler også forskellige sider og perioder af mit liv. Nogle værker har jeg købt på forskellige tidspunkter af mit liv, så værkerne kan f.eks. afspejle den følelsesmæssige tilstand jeg var i i forskellige perioder af mit liv.

Jens-Peter Brask samler på kunst. Og J. F. Willumsen samlede på kunst. Hvad med dig. Samler du på noget? Hvad? Hvorfor? Fortæl.

I bevægelse

Bevægelsen, både som fysisk bevægelse og som transformation, er et gennemgående motiv i Willumsen værker, hvori hans figurer ofte er fanget i dynamiske positioner på vej videre.

Willumsens "Tizian døende" er en del af en serie selvportrætter kaldet "Trilogien", der hænger i den hvide del af museet. Nu er *Tizian døende* kommet i selskab med en række kunstnerudsmykkede skateboards og nye sammenhænge og fortællinger opstår.

J. F. Willumsen: Tizian døende, 1935

Se godt på værket

Hvilke virkemidler bruger Willumsen for at skildre bevægelsen i sit maleri?

Hvor tror I Willumsen er på vej hen? Falder han eller springer han frem? _____

Hvilke oplysninger får vi for at kunne fortolke værket? Genstande, farver, kontraster, omgivelser? _____

Hvad tror I, Willumsen vil fortælle med værket? Færdiggør fortællingen og fremlæg for resten af jeres klasse.

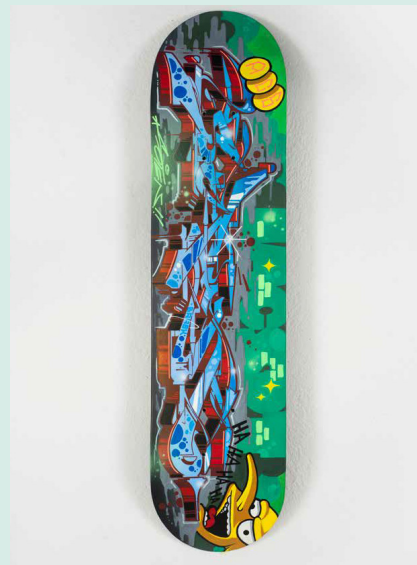
Willumsen på gaden

Frederik Næblerød

Keith Haring

Sofen

Jens-Peter Brask har meget street art og grafitti i sin samling. I dette rum møder gaden kultur den ældre kunstmaler Willumsen.

Se først på de udstillede skateboards.

Hvad er kendetegnene ved udsmykningerne? Er der særlige motiver? Farver? Måder at male på? _____

_____
_____
_____

Er der nogle af disse kendetegn, I kan finde hos Willumsen også? Hvilke? _____

_____
_____
_____

Udstråling

J. F. Willumsen, Naturskræk. Efter stormen nr. 2, 1916

Lyset spiller en central rolle i Willumsens kunst, og han interesserer sig for de mange forskellige aspekter ved fænomenet. Lys er farver, lys er livgivende og kan helbrede. Men lys kan også blænde og være altødelæggende som i maleriet "*Naturskræk. Efter stormen nr. 2*". Her er solen gengivet som et eksplosivt element, og de voldsomme lysstråler slår ned skæbnesvangert tæt ved kvinden på stranden.

Willumsen brugte ofte sine værker til at udtrykke følelser og stemninger.

Hvilke følelser udtrykkes i værket? _____
_____
_____

Se på hvornår værket er malet. På dette tidspunkt var der krig i Europa. Hvordan kommer krigen til udtryk i værket? _____
_____
_____

Udstråling

I Olafur Eliassons "Eye see you" er lyset både dragende og destruktivt. Værket påvirker direkte vores kroppe med sit skarpe og varme lys.

Hvordan føles det at stå i værkets lys? Beskriv følelsen for hinanden.

Olafur Eliasson: *Eye see you*, 2006

Når titlen giver ny betydning

Diskutér værkernes titler. Hvordan påvirker titlerne jeres oplevelse af værkerne?

Hvilke nye betydninger kommer der med titlerne?

Andre lysformer

Se på de andre værker i rummet. Hvilke andre former for lys er der? Og hvad får disse lysformer jer til at tænke på?

Dødens nærvær

Memento Mori - husk at du skal dø

Et vanitas er et motiv, der henviser til livets forgængelighed. Ofte er det opstillinger, også kaldet *stilleben* (stille liv), af forskellige genstande, der på hver sin måde har noget skrøbeligt, forgængeligt og flygtigt i sig f.eks. sæbebobler, levende lys, der lige er blevet slukket, frugter, ure eller kranier. Hensigten med et vanitas kan siges, udover at være en særlig malerisk disciplin, at være at minde os om livets skrøbelighed og vores egen uundgåelige forgængelighed.

Se godt på værkerne i den sorte gang. Vælg et par og beskriv:

På hvilken måde behandler værkerne døden og forgængelighed?

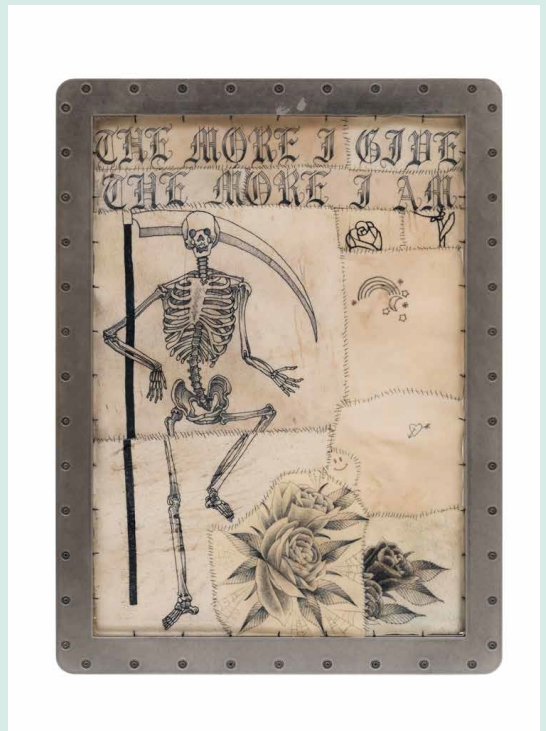

Hvad får værkerne jer ellers til at tænke på?

Kan I finde værker, der også bruger humor? Og på hvilken måde bruges humoren?

Scott Campbell, The more I give, the more I am, 2016

J. F. Willumsen, To døde soldater, 1917

Frelse eller fortabelse

I Willumsens *Det store relief* flyder menneskeskikkelser rundt i baggrunden i forskellige følelsesmæssige tilstand. Værket behandler livets evige dobbelthed og store spørgsmål om: liv, død, tro, fortabelse og frelse.

Øverst er menneskeskikkelserne tilfredse og nydelsesfulde, hvorefter de nederst til venstre falder ned mod fortabelsens dyb og dernedefra langsomt og lettede stiger til vejrs igen mod frelsen i en evig cyklisk bevægelse. Livets forskellige tilstande behandles her i et samlet puslespilsagtigt udtryk, hvor frelsen er at finde i det gyldne par, der symboliserer den perfekte tilstand af balance.

Christian Lemmerz, *Gestalt*, 1987-88

Se på skulpturerne i salen

Kan I finde nogen ligheder mellem *Det store relief* og nogle af skulpturerne? Hvilke?

Se på værkerens titel. Er der nogle titler, som tilføjer betydning til værker eller giver en ny betydning? Hvilke?

Alexander Tovborg, *Skaberen*, 2010

Sammenligningsopgave

Del jer op i mindre grupper. Vælg en sal.

Se på værkerne. Hvordan fremhæver værkerne hinanden. Hvilke træk fremhæver de ved hinanden? Hvordan er de forskellige?

Fremlæg for de andre i klassen.

Nye betydninger på tværs - her kan du lave din egen udstilling

Udstillingen er udtryk for et møde mellem Jens-Peter Brasks samling og J. F. Willumsens værker. De sammenhænge, der er vist er således en umiddelbar udvælgelse gjort af museet og Jens-Peter Brask. Udstillingen kunne derfor også se helt anderledes ud. Lav jeres eget bud.

Kunne man forestille sig at værkerne i udstillingen var sat sammen på en anden måde?

1. Klip de vedlagte værker ud. I kan også tilføje andre kunstnere eller værker, hvis I synes.
2. Prøv at sammensætte dem på forskellige måder. Det kan være ud fra farver, motiv, årstal mv.
3. Lav jeres egne overskrifter for hvert rum på et lille papir og skriv gerne en tekst om rummet.
4. Præsenter jeres udstilling for resten af klassen.
5. Diskussion. Hvordan påvirker sammensætningen og kategoriseringen værkerne? Hvilke fortællinger opstår?

Klip værkerne ud og sæt sammen til nye fortællinger.

